

Рада національної безпеки і оборони України
Центр протидії дезінформації

ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ПИТАНЬ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

За період від 10.06 - 16.06.2024 | Центр протидії дезінформації

УВ
Фонд державного майна України
№10-50-2-17209 від 24.06.2024
КЕП: Камлик С. О. 24.06.2024 15:55
3FAA9288358EC00304000008BA52F00B52BD500
Сертифікат дійсний з 04.06.2024 00:00 до
03.06.2026 23:59

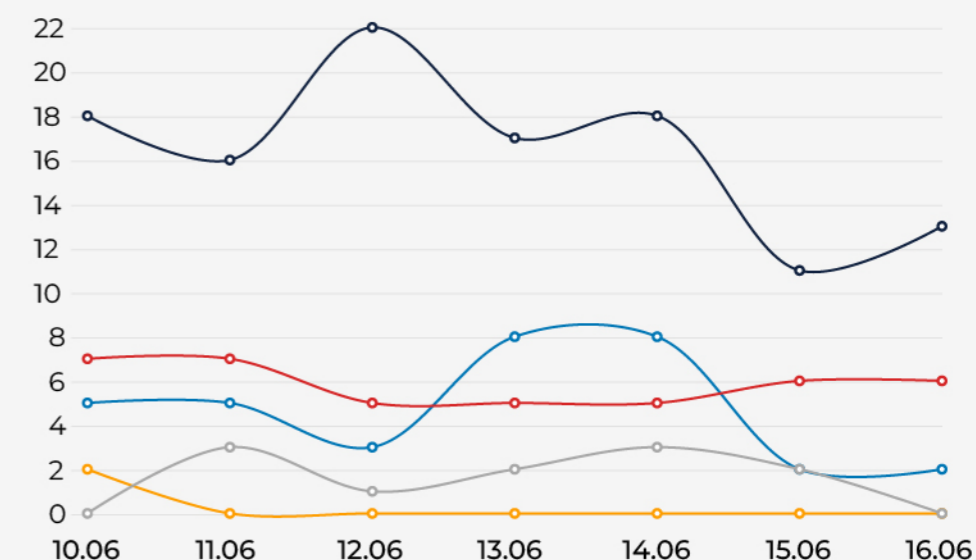
ЗАГАЛЬНИЙ ОГЛЯД УКРАЇНСЬКОГО ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОСТОРУ 10.06 - 16.06.2024

Загалом діяльність російських інформаційних ресурсів протягом тижня можна охарактеризувати як **активну**. Щодо України росіяни здійснювали більшість інформаційних атак за **військовим, політичним та міжнародним напрямками**. У центрі уваги російських інформаційних ресурсів очікувано опинився Глобальний саміт миру, який відбувся 15-16 червня 2024 року в Швейцарії. Цей захід росіяни дискредитували, зокрема, шляхом поширення нарративу щодо буцімто нереалістичності Української формули миру та відсутності на саміті представників країн Глобального Півдня. Водночас російські пропагандисти активно просувають «реальну мирну пропозицію», яку озвучив російський диктатор в. путін під час зустрічі з керівництвом міністерства закордонних справ російської федерації. Ба більше, росіяни продовжують поширювати деструктивний нарратив щодо нібито нелегітимності представників державної влади України, зокрема Президента Володимира Зеленського. Згідно із задумом російських пропагандистів масове поширення цього нарративу має призвести до усунення В. Зеленського з посади Глави держави та дестабілізації внутрішньополітичної ситуації в Україні. Внаслідок цього російські війська продовжать просування вглиб української території, і буде посилено дипломатичний тиск задля примушення нашої держави до капітуляції. Також росіяни продовжують поширювати з-поміж громадян України деструктивні матеріали щодо мобілізаційних процесів, ситуації з інфраструктурою та економікою. Водночас росіяни і надалі активно дискредитують спроможність Збройних Сил України протистояти російським окупантам по всій лінії фронту, а також дії державної влади у питанні забезпечення захисників усім необхідним для цього. Отже, враховуючи зазначене вище, можна констатувати, що ситуація в інформаційному просторі є складною та потребує постійної уваги й регулювання, зокрема за допомогою створення і поширення власних контрнарративів.

Рада національної безпеки і оборони України
Центр протидії дезінформації

Кількість загроз у розрізі тижня за напрямками:

Головний нарратив за напрямом:

Топ загроз за видами:

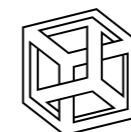
Головні інформаційні приводи (міжнародний аспект)

1. Задля маніпулювання громадською думкою та дискредитації військово-політичного керівництва України держава-агресорка надалі використовує публікації в міжнародних інформаційних ресурсах. Так, 11 червня 2024 року японське видання NHK опублікувало свій відеорепортаж із заголовком «Joint statement at peace summit unlikely to include withdrawal of russian forces» («Спільна заява на мирному саміті навряд чи передбачатиме виведення російських військ»). Із посиланням на дипломатичне джерело у статті зазначається, що у проєкті спільної заяви за підсумками проведення Глобального саміту миру згадуються лише три з десяти пунктів Формули миру, запропонованої Україною. Зокрема, йдеться про безпеку атомних електростанцій, продовольчу безпеку та звільнення всіх полонених, а також повернення депортованих до росії дітей. Окремо акцентується на тому, що «у документі відсутні згадки про вимогу щодо виведення російських військ та відновлення територіальної цілісності України». Як підкреслює NHK, у проєкті спільної заяви наголошується, що для досягнення миру в дискусіях мають брати участь усі сторони, зокрема росія. Згодом пропагандистські інформаційні ресурси використали зазначену публікацію у кампанії з дискредитації Глобального саміту миру в Швейцарії. Необхідно нагадати, що інформаційні ресурси кремля неодноразово розповсюджували маніпулятивні повідомлення, що Саміт у Швейцарії буцімто не буде результативним, а Захід, не запросивши

росію на саміт, виключив будь-які можливості для досягнення миру. Також враховуючи те, що зазвичай проєкт спільної заяви за підсумками міжнародного заходу готується після його проведення, заздалегідь оприлюднений зміст документу, на думку Центру, є спробою японської телекомпанії підвищити власний рейтинг завдяки «сенсаційній» новині. Крім наведеного вище матеріалу, ірландський журналіст Чей Боуз, який неодноразово розповсюджував наративи, співзвучні з російською пропагандою, у рамках кампанії з дискредитації Глобального саміту миру в Швейцарії назвав його «фестивалем пропаганди».

2. У міжнародному інформаційному просторі поширено меседж, що мир між Україною та рф можна було укласти у 2022 році. Так, 15 червня 2024 року на сайті американського видання The New York Times у статті із заголовком «Ukraine-russia peace is as elusive as ever. But in 2022 they were talking» (Мир між Україною та росією недосяжний, як ніколи. Але в 2022 році вони говорили) викладені буцімто повні тексти проєкту мирної угоди від 17 березня та 15 квітня 2022 року, а також «комюніке» після переговорів у Стамбулі 29 березня 2022 року, у якому було «підсумовано запропоновану угоду». Проте необхідно зауважити, що достовірність документів, опублікованих американськими журналістами, не підтверджена остаточно. Тож під час проведення Глобального саміту миру

проросійські ресурси використали цей матеріал у рамках дезінформаційної кампанії рф щодо так званої готовності до мирних переговорів, «на відміну від України та її партнерів». Ба більше, кремль продовжує тиражувати повідомлення зі звинуваченнями на адресу країн Заходу в нібито затягуванні «війни до останнього українця». Оскільки росія попри свою миротворчу риторику продовжує розвивати військово-промисловий комплекс, можна дійти висновку щодо намагання росіян отримати паузу для нарощування наступального потенціалу. При цьому такого самого принципу кремль дотримувався і у 2022 році, прагнучи не миру, а ще більшої окупації та знищення української державності. Важливо зазначити, що подібні повідомлення, які буцімто розкривають зміст мирних переговорів між Україною та рф, публікуються не вперше в англomовному інформаційному просторі та мають на меті підтримати «мирний» дискурс у міжнародному порядку денному. Натомість готовність до зупинення повномасштабної війни Україна демонструє ще з її початку, але за умови повного виведення російських військ з території країни. Центр прогнозує, що надалі висвітлення цієї теми пропагандистами лише набиратиме обертів, а відповідно шкідливий інформаційний вплив рф на міжнародну та українську аудиторію лише зростатиме.

3. Після завершення дводенного Саміту миру у Швейцарії у соцмережі X зафіксовано новий етап кампанії, спрямованої на дискредитацію підтримки України з боку країн Заходу. Так, 8 червня 2024 року Президент Сербії Александр Вучич дав інтерв'ю німецькому виданню Die Weltwoche, у якому з-поміж іншого торкнувся теми досягнення миру в Україні та поширив тезу щодо «небажання Заходу говорити про мир» і наближення до «справжньої катастрофи у вигляді Третьої світової війни впродовж 3-4 місяців». Проте інтерв'ю А. Вучича набуло поширення лише починаючи з 16 червня у мережі пропагандистських акаунтів у мережі X. Зокрема, німецький підприємець Кім Дотком та ірландський журналіст Чей Боуз на своїх сторінках опублікували повідомлення з меседжем «Європа та США провокують масштабну ескалацію війни в Україні». Поширення таких дописів переслідує мету маніпулювати громадською думкою та дискредитувати міжнародну підтримку України. Особливо ця кампанія загострилася під час проведення Глобального саміту миру і, очевидно, вона є частиною ширшої стратегії, спрямованої на посилення розколу в суспільстві та урядах західних країн, зокрема ЄС та США. При цьому саме використання соціальних мереж для поширення подібних меседжів дозволяє пропагандистам швидко та ефективно охоплювати велику аудиторію та впливати на громадську думку. Після Саміту миру у соціальних мережах суттєво активізувалися пропагандистські кампанії, які мають на меті дискредитацію західної підтримки України. У найближчі місяці можна прогнозувати посилення інформаційних атак, спрямованих на зменшення підтримки України з боку Заходу, особливо в контексті важливих міжнародних подій або самітів. При цьому зусилля пропагандистів можуть призвести до зростання поляризації суспільної думки в західних країнах, що, своєю чергою, може ускладнити процес ухвалення рішень стосовно подальшої підтримки України.

Загальний огляд міжнародного інформаційного простору

Українська влада некомпетентна.

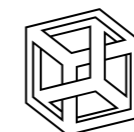
Наратив просувається в інформаційному просторі США (Politico, CNBC, Bloomberg), Великої Британії (Financial Times, The Economist, Reuters), Швейцарії (Le Temps) та Японії (NHK). У маніпулятивних повідомленнях йдеться про буцімто мізерні результати зусиль Президента В. Зеленського на Глобальному саміті миру у Швейцарії, а також зазначається, що представництво держав-членів БРІКС на рівні дипломатів невисокого рангу «ставлять під сумнів успіхи із завоювання авторитету з-поміж країн Глобального Півдня». Також просувається теза, що відсутність РФ зробила Саміт миру «однобоким».

Захід зрадить Україну.

Наратив просувається в англomовному (Reuters, The Guardian, The Spectator, Politico, The New York Times, The Washington Post) інформаційному просторі. З-поміж суб'єктів поширення – американський мільярдер Ілон Маск. У дезінформаційних повідомленнях дискредитується підтримка України з боку ЄС. Зокрема, йдеться про те, що після виборів до Європейського парламенту «знизиться» рівень фінансової допомоги Україні. Крім того, просувається теза, що Захід буцімто не хоче готувати велику кількість українських пілотів для отримання Києвом достатньої кількості винищувачів.

Захід втомився від України.

Наратив просувається в американському (The Hill, ScheerPost) та німецькому (Mitteldeutscher Rundfunk) інформаційному просторі. У дезінформаційних повідомленнях йдеться про те, що Україна буцімто не зможе виграти війну, через що має йти на переговори з урахуванням нинішньої лінії фронту.

Заяви представників держави-агресора щодо України

11 червня 2024 року голова мзс рф сергій лавров заявив: **«росія вважає неправильним початок переговорів із Києвом «як ні в чому не бувало»**, буцімто утисків російської мови в Україні й не було, тим паче, що під час неафішованих контактів із західними країнами стало зрозуміло, що вони заохочують збереження влади в Україні такою, якою вона є сьогодні» (<https://ria.ru/20240611/peregovory-1952209972.html?in=t>).

13 червня 2024 року речниця мзс рф марія захарова в особистому Telegram-каналі оприлюднила публікацію: **«Захід продовжує зусилля з ескалації конфлікту. Ставка робиться саме на терористичну активність київського режиму, на війну з цивільним населенням будь-якими методами. Англосакси відверто підбурюють київський режим до вчинення варварських терактів, прямо заохочують його завдавати ударів углиб росії. І навіть цього їм мало. Тепер у Вашингтоні та Лондоні взялися за планування масштабних диверсій»** (<https://t.me/MariaVladimirovnaZakharova/8240>).

14 червня 2024 року російський диктатор, виступаючи на зустрічі з керівництвом мзс рф, назвав умови припинення війни в Україні: **«Щойно Київ заявить, що готовий і почне реальне виведення військ [з територій Донецької, Луганської, Запорізької та Херсонської областей], а також заявить про відмову від вступу до НАТО, ми негайно накажемо припинити вогонь і почнемо переговори»**. «Причому звертаю увагу – саме з усієї території цих регіонів у межах їхніх адміністративних кордонів, які існували на момент їхнього входження до України», – додав він (<https://www.bbc.com/russian/articles/c9rre20dw7lo>).

14 червня 2024 року пресекретар російського диктатора дмитро пєсков зазначив: **«Тут просто українській стороні треба задуматися, це справді мирна пропозиція путіна. Йдеться про подальше обговорення гарантії безпеки... Це комплексна, дуже глибока та конструктивна пропозиція»** (<https://iz.ru/1712615/2024-06-14/peskov-nazval-predlozhenie-putina-po-ukraine-kompleksnym-i-konstruktivnym>).

14 червня 2024 року постійний представник рф при ООН василь небензя в інтерв'ю «РИА Новости» зазначив: **«Наші зусилля щодо висвічування лицемірства та подвійних стандартів Заходу щодо української кризи на оонівському майданчику не марні. Бачимо, що в міжнародному співтоваристві формується набагато тверезіша оцінка того, що відбувається»** (<https://www.vedomosti.ru/politics/news/2024/06/14/1043756-nebenzya-mire-formiruetsya-bolee-trezvaya-otsenka>)

